

Enhed
Kommunaljura

Sagsnr.
2019 - 1571

Doknr.
83475

Dato
21-03-2019

Telefonnotat om omkonstituering i valgperioden

En kommune rettede henvendelse til Økonomi- og Indenrigsministeriet med spørgsmål om, hvorvidt nyvalg til andre poster end stående udvalg og økonomiudvalg, som kommunalbestyrelsen ved konstitueringen har valgt sine medlemmer til, kan eller skal ske i forbindelse en omkonstituering af udvalgene som følge af en ændret udvalgsstruktur. Kommunen henviste i den forbindelse til, at udpegelsen af medlemmer til disse poster normalt er en del af den samlede fordeling af poster ved konstitueringen, og at deres fordeling derfor er forudsætninger for den samlede politiske aftale om konstitueringen, hvori også udvalgsposterne indgår.

Økonomi- og Indenrigsministeriet har besvaret spørgsmålet telefonisk i overensstemmelse med nedenstående.

1. § 17, stk. 1-3, i lov om kommunernes styrelse har følgende ordlyd:

”§ 17. Til varetagelse af den umiddelbare forvaltning af kommunens anliggender nedsættes et økonomiudvalg samt et eller flere stående udvalg, hvis sammensætning og myndighedsområde fastsættes i styrelsesvedtægten. Udvalgenes medlemstal skal være ulige og kan ikke overstige halvdelen af kommunalbestyrelsens medlemstal.

Stk. 2. Kommunalbestyrelsen vælger medlemmer af de udvalg, kommissioner, bestyrelser og lignende, hvori kommunalbestyrelsen eller kommunen i henhold til andre bestemmelser skal være repræsenteret.

Stk. 3. Valg af medlemmer til de i stk. 1 og 2 nævnte udvalg m.v. finder sted umiddelbart efter valg af kommunalbestyrelsens formand og næstformand (næstformænd). Valgene har virkning for kommunalbestyrelsens funktionsperiode.”

2. Økonomi- og Indenrigsministeriet ses ikke tidligere udtrykkeligt at have udtalt sig om spørgsmålet, men i udtalelser og telefonnotater om omkonstituering af udvalg er det nævnt, at der i forbindelse med en lovlig ændring af udvalgsstrukturen, hvis blot ét medlem begærer det, skal ske omkonstituering af alle de stående udvalg. Det fremgår også, at der kan anmeldes nye valggrupper, fordi forudsætningerne for valggrupperne ikke nødvendigvis er de samme med en ny udvalgsstruktur. Anmeldes der nye valggrupper, skal økonomiudvalget også inddrages i omkonstitueringen. Dette skyldes, at lov om kommunernes styrelse § 24, stk. 3, 2. pkt., forskriver anvendelse af samme valggrupper ved valg til økonomiudvalg og stående udvalg. Grunden til, at en omkonstituering, uanset om der anvendes samme valggrupper eller ikke, skal omfatte alle stående udvalg, er reglen i lov om kommunernes styrelse § 27, hvorefter en valggruppe, der ikke har fået så mange pladser i de stående udvalg, som den ville have fået ved et samlet valg til disse, kan kræve at overtage pladser fra andre valggrupper. Se Hans B. Thomsen m.fl., Lov om kommunernes styrelse med kommentarer, 2010, s. 184.

3. Også valg til andre hverv end medlemskab af stående udvalg og økonomiudvalg, som foretages på det konstituerende møde, har efter lov om kommunernes styrelse § 17, stk. 3, 2. pkt., jf. stk. 2, virkning for den kommunale valgperiode. Dette gælder, med mindre andet følger af anden lovgivning, hvervets tidsbegrænsede karakter eller andre bestemmelser, f.eks. vedtægterne for det organ, der udpeges til. Det bemærkes i den forbindelse, at de hverv, der er omfattet af lovens § 17, stk. 2 og 3, og hvortil valg foretages på det konstituerende møde, alene er de hverv, hvor kommunens repræsentation ikke udelukkende beror på kommunalbestyrelsens egen beslutning. Hvor kommunalbestyrelsen har rådighed over, om der skal udpeges medlemmer til hvervet eller ikke, kan udpegelsen ikke ske på det konstituerende møde, med mindre der er enighed herom, og udpegelse hertil er ikke omfattet af lovens § 17, stk. 3. Se Hans B. Thomsen m.fl., Lov om kommunernes styrelse med kommentarer, 2010, s. 181 f. og 183.

4. Udpegelsen på det konstituerende møde af medlemmer til de andre hverv end stående udvalg og økonomiudvalget sker ved et separat valg for hvert udvalg m.v. for sig. Skal kommunalbestyrelsen udpege ét medlem til udvalget m.v., sker valget ved flertalsvalg. Skal kommunalbestyrelsen udpege flere medlemmer til udvalget m.v., sker det ved forholdstalsvalg. Se lov om kommunernes styrelse § 25, stk. 1, hvorefter forholdstalsvalg foretages for hvert udvalg m.v. for sig.

Det følger af lov om kommunernes styrelse § 24, stk. 3, 1. pkt., at ”kommunalbestyrelsens medlemmer deles i de grupper, hvori medlemmerne har anmeldt for formanden at ville stemme sammen ved det pågældende valg”. Valggruppeanmeldelse sker således for sådanne valg for hvert valg for sig.

5. Den politiske konstitueringsaftale, der normalt indgås inden det konstituerende møde, er ikke juridisk bindende. De valg, der finder sted på det konstituerende møde, er juridisk bindende, og er – i det omfang § 17, stk. 3, 2. pkt., i lov om kommunernes styrelse ikke er fraveget, jf. ovenfor pkt. 3 – gældende for hele den kommunale valgperiode.

Valg til de andre hverv end stående udvalg og økonomiudvalget, som skal ske på det konstituerende møde, sker ved separate valg, og der kan foretages forskellige valggruppeanmeldelser for hvert forholdstalsvalg. Der er således ikke efter valgreglerne i lov om kommunernes styrelse nogen sammenhæng mellem disse valg og valgene til de stående udvalg og økonomiudvalget, som tilsiger, at der i forbindelse med omkonstituering af de stående udvalg og eventuelt økonomiudvalget kan eller skal ske nyvalg til andre poster omfattet af lov om kommunernes styrelse § 17, stk. 2 og 3.

På den baggrund kan der – uanset at den ikke-bindende politiske konstitueringsaftale måtte være indgået under forudsætning af en sammenhæng mellem valg til de kommunale udvalg og valg til andre poster – ikke ske udskiftning på andre poster omfattet af § 17, stk. 3, 2. pkt., som følger af omkonstituering af udvalgene.